

Mötesanteckning Hjälpmedelsforum, hälso- och sjukvård 2024-11-28

Mötet hölls digitalt via Teams, kl.08:30-12:00

1) Inledning och syfte med dagen

a) Återkoppling från föregående möte

Linda Augustsson (samverkansfunktionen) hälsar välkomna till mötet som inleds med presentation av samverkansfunktionen och Hjälpmedelscentralens områdeschef, Erica Cedervret Nilsson. Linda ger en kort återblick om innehållet på föregående möte.

b) Dagens program

Dagordning till dagens möte har funnits tillgänglig som bilaga i Outlook-kallelse. Den innehåller informationspunkter med möjlighet att ställa frågor, men också flera punkter med möjlighet till dialog. Bildspel från mötet och sammanställning av svar från dialogpunkterna kommer att finnas som bilagor till anteckningarna.

2) Aktuellt från Hjälpmedelscentralen

a) Presentation av nya avdelningschefer

Erica (områdeschef, Hjälpmedelscentralen) informerar om den nya ledningsstrukturen på Hjälpmedelscentralen. Bland annat har fyra avdelningschefer utsetts, en till respektive "ort". Avdelningscheferna presenterar sig kort:

- Anna Altenstedt på Hjälpmedelscentralen i Mölndal
- Karin Öhman på Hjälpmedelscentralen i Borås
- Sara Lindbom på Hjälpmedelscentralen i Uddevalla
- Ingemar Larsson på Hjälpmedelscentralen i Skövde

b) Återkoppling om utbildningsaktiviteter (inklusive gruppdialog)

Gunilla Ask (processledare forskning, utbildning, utveckling och innovation, Hjälpmedelscentralen) återkopplar om en positiv trend för utbildningsåret 2024 där både antal inställda utbildningar minskat samt har antalet deltagare på utbildningarna ökat. En utbildning som avviker från trenden är *Kompression för underben*, som planeras att utgå då alla tillfällen under 2023 samt 2024 ställts in till följd av för lågt antal deltagare.

Malin Willborg (Hjälpmedelskonsulent, Hjälpmedelscentralen) presenterar upplägg och innehåll för tre utbildningar i basutbudet:

- *Manuell överflyttning och vändning. Förhöjningsklossar och ledstänger*
Utbildning startade år 2020 utifrån stor efterfrågan om utbildning kring dessa frekvent förekommande hjälpmedel. Utbildningen är en heldagsutbildning

med fokus på praktiska övningar. Exempel på hjälpmedel i utbildningen är glidlakan och glidbrädor.

Länk till utbildningens åhörarkopior: [Åhörarkopior Manuell överflyttning](#)

- *Gånghjälpmedel, barn och vuxna*

Då flera av hjälpmedlen har många anpassningsmöjligheter har utbildningen fokuserar på praktiska övningar. Hjälpmedel i utbildningen är rollatorer, gåbord och gästolar.

Länk till utbildningens åhörarkopior: [Åhörarkopior Gånghjälpmedel](#)

- *Stå- och träningshjälpmedel, barn och vuxna*

Även denna utbildning fokuserar på praktiska övningar då hjälpmedlen har många inställningsmöjligheter och ett stort tillbehörsutbud. Exempel på hjälpmedel inom utbildningen är träningscyklar, tippbord och ståstöd.

Länk till utbildningens åhörarkopior: [Åhörarkopior Stå- och träningshjälpmedel](#)

Deltagarantalet sjunker på alla dessa tre utbildningar och en del av tillfällena har ställts in. Hjälpmedelscentralen önskar dialog om orsaker och eventuella förslag på åtgärder. Hjälpmedelsforums vårdgivarrepresentanter delas in i mindre grupper för dialog utifrån specifika frågeställningar, som besvaras via enkät. Sammanställning av enkätsvaren finns i bilaga till mötesanteckningarna.

c) Implementering av webbtidbokning till förväntanssamtal inför konsultation

Christina Hammar (processledare för konsultation och underhåll, Hjälpmedelscentralen) ger en kort historik till och statusuppdatering av implementeringen. Syftet är att möjliggöra tidsbokning av förväntningssamtal via webben och att frigöra tid för både förskrivare och konsulenter. Arbets sättet har testats i ett pilotprojekt med Habilitering & Hälsa och detta har fallit väl ut. Arbets sättet implementeras succesivt område för område. Enbart ett geografiskt område återstår, vilket planeras att starta under januari 2025. I bokningssystemet (Zoezi) finns information om vilka områden som kan nyttja webbtidbokning idag. Information finns även i webSesam och på Hjälpmedelscentralens webbplats. Christina uppmanar att ta kontakt med Hjälpmedelscentralen vid problem och behov av stöd.

En synpunkt som lyfts i gruppen är att det kan vara svårt att hitta tider hos en specifik hjälpmedelskonsulent. HMC är medvetna om problemet och att om förskrivare önskar boka tid hos en specifik konsulent kan de behöva boka en tid längre fram. Det ska finnas bokningsbara tider för långa perioder framåt. Arbets sättet med att kunna boka en tid långt fram kan medföra att HMC får svårare att genomföra konsultationer inom den tidsperiod som avtalet säger. Fler synpunkter kan återkopplas direkt till Christina Hammar.

3) Förskrivarkompetens

a) Förskrivarkompetens kopplat till konsultation och rådgivning av konsulent (inklusive gruppdialog)

Konsultationsteamet på Hjälpmedelscentralen har uppmärksammat avvikande arbets sätt som Christina Hammar önskar ha dialog med Hjälpmedelsforum om. Det som uppmärksammas är att:

- efterfrågan av rådgivning för hjälpmedel till yrkeskategorier som inte har förskrivningsrätt för det hjälpmedlet har ökat
- en yrkeskategori skriver arbetsorder för konsultation för hjälpmedel de inte har förskrivningsrätt för, mer ofta än tidigare
- fler förskrivare saknar kunskap om förskrivningsprocessen, framför allt sällanförskrivare

En orsak som identifieras som anledning till att fel yrkeskategori beställer hjälpmedel kan vara när verksamheten önskar samordna akutavgift till exempel då både säng och madrass beställs samtidigt.

Christina tipsar om att konsultationsteamet har en separat funktionsbrevlåda, hmc.ktj.hjalpmedelskonsulent@vgregion.se, som kan användas vid generell rådgivning eller frågeställningar kring hjälpmedel. Frågor till konsultationsteamet kan även fortsatt kommuniceras telefonledes via kundtjänst eller digitalt via info.hmc@vgregion.se.

Hjälpmedelsforums vårdgivarrepresentanter delas in i mindre grupper för att diskutera frågeställningar som handlar om vilken information förskrivarna behöver, hur de hittar den information som redan finns och hur förskrivarna får kunskap om vilken hjälp de kan få av hjälpmedelskonsulenter. Frågeställningarna besvaras via enkät och en sammanställning av svaren finns i bilaga till mötesanteckningarna.

Ett önskemål som framkommer är att samla alla olika kontaktuppgifter och kontaktvägar till Hjälpmedelscentralen på en sida, för att underlätta att hitta de olika kontaktuppgifterna. Christina tar med sig synpunkten för hantering inom Hjälpmedelscentralen.

b) Processtöd för förskrivning (inklusive gruppdialog)

Inledningsvis visar Linda webbsidan på vårdsamverkan där samlade dokument och befintliga processtöd ligger: [Dokument i handboken - Public VardsamverkanVG](#).

Syfte med processtöden är att ge stöd till förskrivare i särskilt komplexa eller sällan förekommande situationer. I dagsläget finns publicerade processtöd för Eldriven rullstol/brukarstyrt drivaggregat och läkemedelsautomat. Processtöd för kalendrar och tidtabeller samt åtgärder i samband med bilanpassning håller på att tas fram. Önskemål om processtöd för förskrivning av madrasser har identifierats.

Processtöden kommer att följas upp efter en tids användning.

Hjälpmedelsforum delas in i mindre grupper för att diskutera bland annat om representanterna tror att förskrivare känner till processtöden, kommentarer eller synpunkter på befintliga processtöd och eventuella behov/önskemål om andra processtöd. Frågorna besvaras via enkät och sammanställning av svaren finns i bilaga till anteckningarna.

4) Utvecklingsarbeten och projekt

a) Pågående arbete med att förbättra samarbetsorganisationen för hjälpmedel

Anette Alfredsson (samverkansfunktionen) presenterar syfte med samverkan och hur samarbetet inom hjälpmedelsområdet i Västra Götaland sett ut från 1999 tills idag. I takt med att samarbetet utvecklats har fler grupperingar tillkommit och nu pågår en översyn med syfte att se över möjligheter till förenkling och effektivisering av arbetet i organisationen. En gemensam workshop har genomförts mellan representanter i beredningsgrupper, Ledningsrådet för hjälpmedel och digitaliseringsstaben. Arbetet med översynen fortsätter och mer information kommer att återkopplas till vårens möte.

b) Uppföljning av fasta ersättningsgrupper och återkoppling på aktiviteter för att öka återanvändning

Christian Ahlberg (processledare leverans, Hjälpmedelscentralen) återkopplar om arbetet för att öka efterfrågan och omsättning på tidigare upphandlat sortiment. Hjälpmedelscentralen har tillsammans med samverkansfunktionen arbetat med att:

- optimera ersättningsgrupper
- förtydligat information i webSesam och på webbplatser
- infört fasta ersättningsgrupper (antal fasta ersättningsartiklar är idag ca 75st)
- kommunicerat via Hjälpmedelsforum, hälso- och sjukvård
- möten med enskilda vårdgivare.

Resultatet hittills är att återanvändningsgraden går uppåt, andelen ersättningsartiklar som accepteras av beställare från 2022 till 2024 har ökat med 40%.

Hjälpmedelscentralen fortsätter arbetet med att öka återanvändningen och planerar under 2025 att se över möjligheten till försäljning av begagnade hjälpmedel som grundutrustning samt möjlighet till att recirkulera kryckor.

c) Hur vi gemensamt kan minska svinn, samt om nytt sätt att registrera förkomna hjälpmedel (inklusive gruppdialog)

Antalet förkomna hjälpmedel har ökat under de senaste åren. De vanligaste orsakerna som rapporteras är att hjälpmedel förkommer hos patient eller i samband med dödsbo. Ett nytt arbetssätt har testats i ett pilotprojekt för att förenkla hanteringen av förkomna hjälpmedel och minska den administrativa bördan. I det nya arbetssättet är det tydligare att det är vårdgivaren som avgör om debitering till patient ska ske. All hantering sker i ett system, "AM-system". Målet är att minska svinnet och få tillbaka fler hjälpmedel, inte att driva en ekonomisk process.

Innan arbetssättet implementeras behöver ledningsrådet för hjälpmedel ta beslut och om så sker kommer mer information.

Christian önskar att hjälpmedelsforum för dialog om vad vi kan göra tillsammans för att minska antalet förkomna hjälpmedel, vad hjälpmedelscentralen och vårdgivarna kan förändra i sin hantering av förkomna hjälpmedel och hur man tror att eventuella egenavgifter kan påverka utfallet. Hjälpmedelsforums vårdgivarrepresentanter delas in i mindre grupper för dialog utifrån specifika frågeställningar, som besvaras via

enkät. Sammanställning av enkätsvaren finns i bilaga till mötesanteckningarna.

5) Aktuellt om webSesam

a) Lathund om reservrutin då åtkomst till webSesam saknas

Piotr Gabrys (samverkansfunktionen) informerar om att Hjälpmedelscentralen har tagit fram en lathund som beskriver hur man kan beställa produkter och tjänster vid driftstörningar och avbrott i vårdgivarnas IT-system. Lathunden finns publicerad på Hjälpmedelscentralens webbplats.

Länk till lathund: [Beställning av produkter och tjänster vid IT-avbrott hos vårdgivaren](#)

b) Lägesrapport om upphandling av ny beställningsportal

Piotr informerar att upphandlingsarbetet för närvarande är pausat eftersom inga leverantörer lämnade anbud. Planen är att återuppta upphandlingen vid årsskiftet.

Försörjningsförvaltningen ansvarar för att ställa krav i processen, vilket sker i dialog med en arbetsgrupp som inkluderar vårdgivarrepresentanter och ledningsrådet för hjälpmedel. Samtidigt arbetar en annan arbetsgrupp med att ta fram förslag på hur framtida försörjning och förvaltning av beställningssystemet ska utformas.

6) Stödmaterial

a) Stödmaterial till huvudmännen för organisation kring hjälpmedelsfrågor (inklusive gruppdialog)

Bilaga har funnits tillgänglig inför mötet. Initiativet till stödmaterialet kom från Hjälpmedelsforum, socialtjänst. För dem finns det inte etablerade nätverk för erfarenhetsutbyte eller samverkan kring hjälpmedelsfrågor. Motsvarande svårigheter har även setts inom hälso- och sjukvårdens område, vilket gjorde att stödmaterialet utvidgades till att omfatta även det området. Detta möjliggör bredare användning och stöd för fler verksamheter.

Samverkansfunktionen önskar Hjälpmedelsforumets synpunkter på stödmaterialet och vilka exempel inom hälso- och sjukvården som bör lyftas fram. Hjälpmedelsforums vårdgivarrepresentanter delas in i mindre grupper för dialog utifrån specifika frågeställningar, som besvaras via enkät. Sammanställning av enkätsvaren finns i bilaga till mötesanteckningarna.

7) Avslutning

Informationsbrev för vidare spridning skickas ut under december.

Linda tackar alla för medverkan och inskickade svar från gruppdialogerna. Medskick från deltagare på dagens möte: Bra att det varit samma deltagare som ingått i dagens gruppdialoger. Många små grupper och vid flera tillfällen fungerar bra även digitalt.

Samverkansfunktionen tackar för 2024, på återseende till våren!